

Національний
банк України

Щомісячний макроекономічний та монетарний огляд

квітень 2023 року

Департамент монетарної політики та
економічного аналізу

Головне

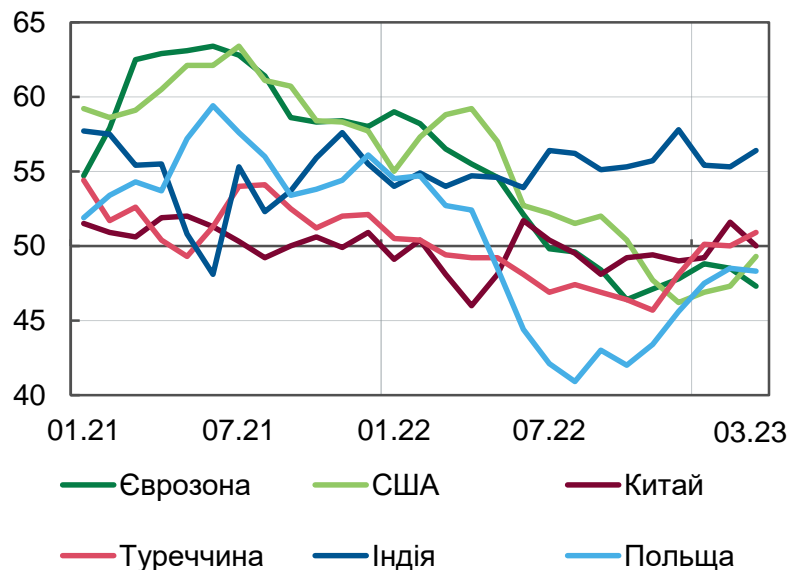
- **Глобальна економіка мляво зростає. Інфляційний тиск поволі слабшає**, але залишається високим. Слабкість глобальної економіки далі тиснула на **здешевлення енергоносіїв**, тоді як їх пропозиція була відносно стійкою. **Світові ціни на товари, вагомі для експорту України, синхронно зростали**, хоча наприкінці місяця ціни на сталь і руду втратили імпульс до зростання. Провідні центральні банки наближаються до піку процентних ставок, більшість ЦБ країн ЕМ займають вичікувальну позицію
- Тривало **сповільнення споживчої інфляції** (до 24.9% р/р у лютому) з огляду на достатню пропозицію продовольства та пального, слабший споживчий попит, ефекти від деокупації частини Херсонщини, зміцнення готівкового курсу гривні. Це знівелювало ефекти від зростання витрат бізнесу, зокрема пов'язаних із дефіцитом електроенергії. За оцінками НБУ, у березні дезінфляція посилилася, що передусім пояснюється ефектами бази порівняння
- У березні **тривало подальше поживлення економічної активності**, зокрема завдяки стабілізації ситуації в енергетиці. Поліпшення ділових і споживчих настроїв підтримало низку видів промисловості, роздрібну торгівлю та сектори послуг. Попри невизначеність ситуації із "зерновим коридором", перевезення с/г вантажів та залізної руди до західних кордонів підтримували транспортну галузь
- Тривало також **поживлення ринку праці**, зокрема у березні кількість вакансій зростала швидше, ніж кількість резюме. Проте зайнятість залишалася низькою, це стримувало збільшення доходів ДГ, що лише частково компенсоване індексацією пенсій. Кількість мігрантів за кордоном зростала, як і їхня адаптація
- У березні **дефіцит державного бюджету істотно збузвився** завдяки поліпшенню податкових надходжень, хоча видатки залишилися значними. **Дефіцит профінансовано за рахунок міжнародної допомоги та внутрішніх боргових залучень**. Обсяги останніх збільшилися завдяки включенню бенчмарк-ОВДП до покриття обов'язкових резервів
- У лютому дефіцит торгівлі товарами збузвився завдяки нарощуванню експорту зернових та скороченню закупівель енергоносіїв. Разом із збільшенням обсягів грантів це забезпечило **звуження дефіциту поточного рахунку**. Водночас через менші обсяги наданих кредитів сформувався чистий відплив капіталу за фінансовим рахунком, що зумовило тимчасове зниження резервів до 28.9 млрд дол. на кінець лютого
- **Привабливість гривневих інструментів надалі зростає**, реагуючи на утримання облікової ставки на високому рівні та посилення вимог до обов'язкових резервів. Покращення очікувань сприяло поліпшенню ситуації на валютному ринку та зниженню обсягу інтервенцій

Зовнішнє середовище

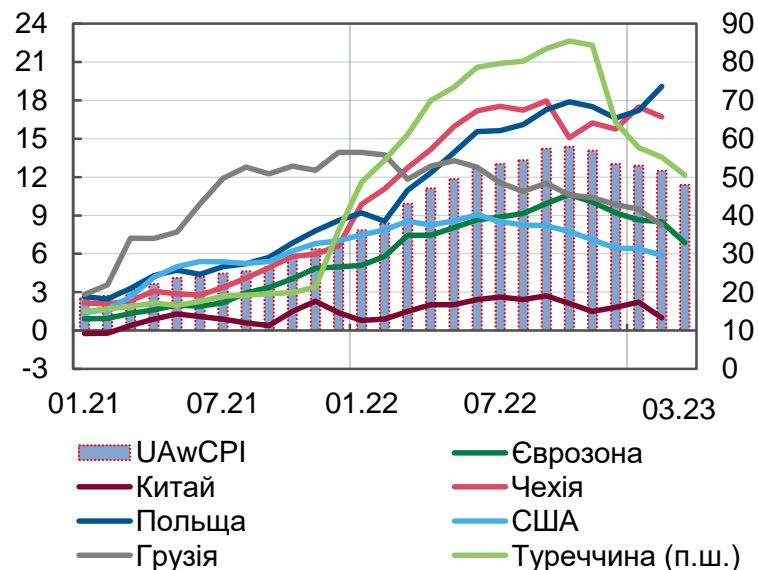
Глобальна економіка мляво зростає. Інфляційний тиск поволі слабшає, однак залишається високим

PMI обробної промисловості окремих країн

Джерело: S&P Global.

ІСЦ в окремих країнах і середньозважена інфляція в країнах – ОТП (UAwCPI*), % p/p

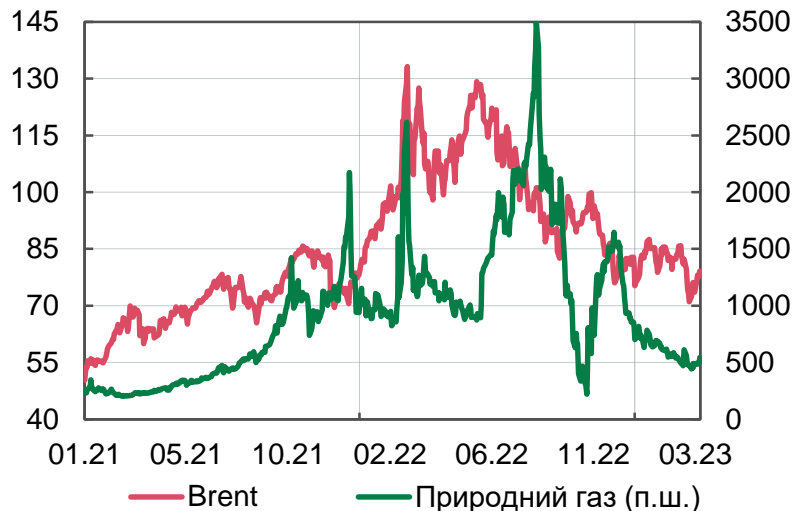
* березень – попередня оцінка

Джерело: національні статистичні агенції, розрахунки НБУ.

- Випереджаючі індикатори в березні сигналізували про слабке глобальне економічне відновлення. На відміну від активізації у сфері послуг ситуація в промисловості залишалася складною, хоча падіння сповільнилося завдяки поліпшенню ланцюгів постачання. Останні практично повернулися до передпандемічної норми, як свідчить поточний рівень Global Supply Chain Pressure Index
- Інфляційний тиск з боку країн – ОТП України (UAwCPI) послабився після стрибка цін на початку року в низці країн через завершення заходів державної підтримки для компенсації високих цін на паливо та е/е. Вагомим чинником сповільнення інфляції стало подальше зниження цін на енергоносії

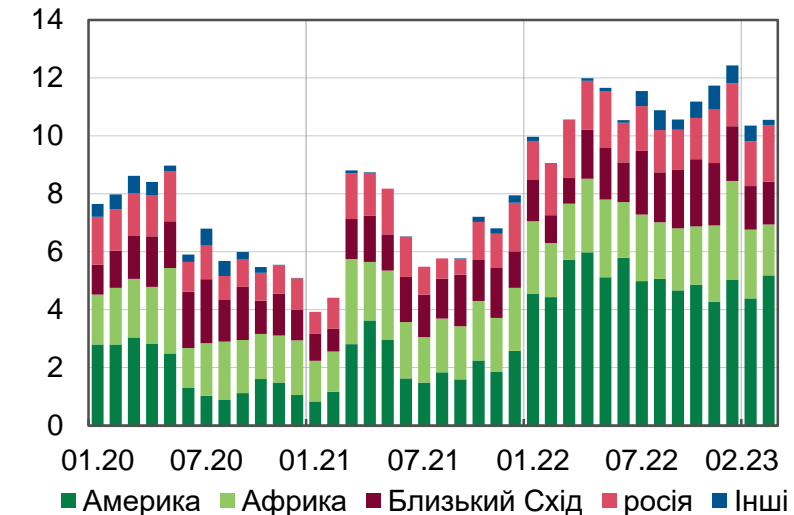
Слабкість глобальної економіки на тлі відносно стійкої пропозиції далі тиснула в бік здешевлення енергоносіїв

Світові ціни на нафту Brent (дол./бар.) та природний газ TTF (дол./тис.м³)

Джерело: Refinitiv.

Імпорт СПГ у ЄС за регіонами походження, млрд м³

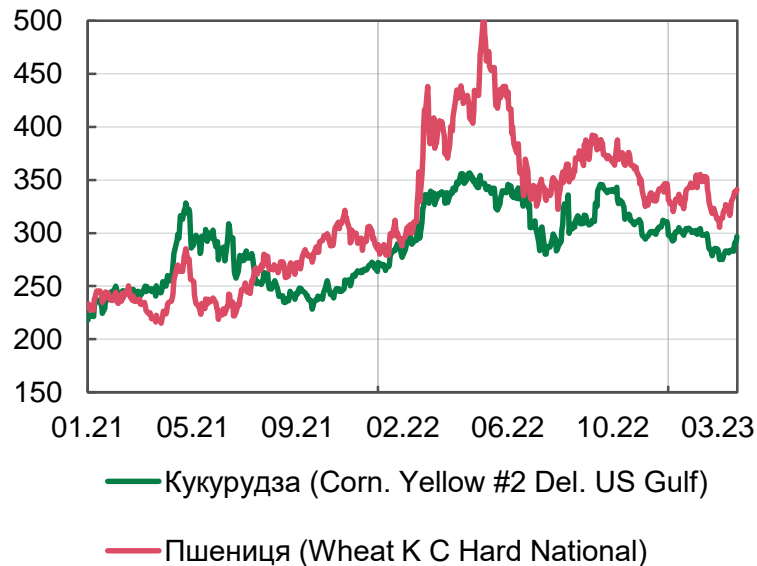

Джерело: Bruegel.

- Світові ціни на нафту в березні переважно знижувалися під впливом побоювань з приводу формування надлишку пропозиції внаслідок:
  - банківських проблем у США та Європі на тлі високих ставок провідних ЦБ;
  - відновлення збільшення запасів сирової нафти у США до найвищого рівня за останні майже два роки та очікуваного повільного поповнення стратегічного резерву;
  - подальше постачання російської нафти суттєвими обсягами попри обіцяне стрімке скорочення.
- Однак через оголошене на початку квітня неочікуване скорочення обсягів видобування країнами ОПЕК+ ціни скоригувалися
- Ціни на газ знижувалися завдяки теплій погоді, суттєвій надлишковій пропозиції газу в США для поточного періоду, активному імпорту СПГ на початку року та значним запасам газу в Європі – станом на 29 березня газові сховища заповнені на близько 56% (найвищий показник більш ніж за десятиріччя)

Світові ціни на товари, вагомі для експорту України, зростали, але наприкінці місяця ціни на сталь і руду скоригувалися

Світові ціни на пшеницю та кукурудзу, дол./т

Джерело: Refinitiv.

Світові ціни на сталь та залізну руду, дол./т

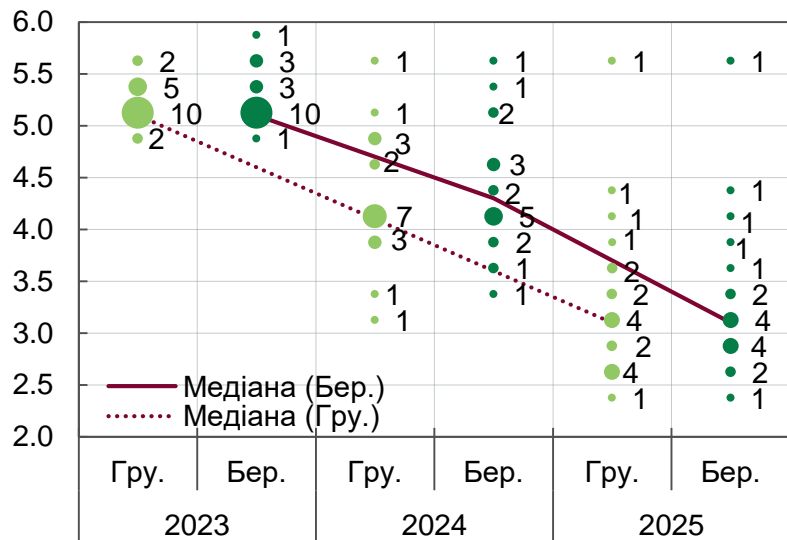

Джерело: Refinitiv, Delphica.

- Світові ціни на пшеницю та кукурудзу в березні відновили зростання попри продовження дії "зернового коридору". Вагомими чинниками були: зупинення роботи міжнародних зернотрейдерів Cargill та Viterra в Росії (що може обмежити обсяги постачання російського зерна на світові ринки); підвищений попит з боку Тунісу, Іраку та Китаю; дуже низький урожай в Аргентині через посуху (збір якого розпочався)
- Світові ціни на сталь та залізну руду зростали завдяки помірному поживленню попиту на усіх регіональних ринках. Однак нестійка ситуація в банківській системі окремих країн на тлі початку Рамадану призвела до втрати імпульсу та корекції цін у бік зниження

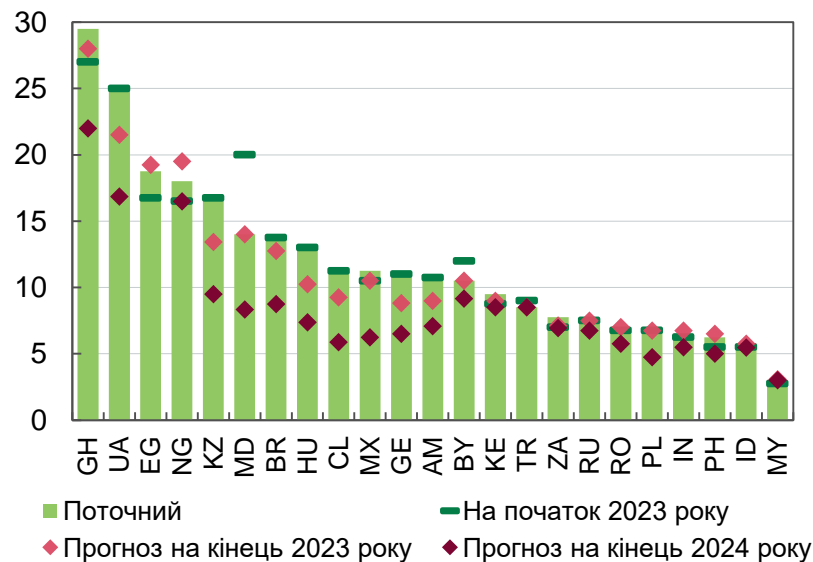
Провідні ЦБ наближаються до піку процентних ставок. Більшість ЦБ країн ЕМ займають вичікувальну позицію

Кількість учасників FOMC, що очікують відповідну ставку*

* - на кінець року
Джерело: ФРС.

Ключові процентні ставки в окремих країнах ЕМ, %

Джерело: офіційні сторінки центральних банків, Focus Economics, Oxford Economics, станом на 31.03.2023.

- **ФРС** у березні підвищила цільовий діапазон ставки на 25 б. п. для подальшого стримування інфляції попри кризу в банківському секторі. Прогноз ставки збережено на рівні 5.1% (медіана) наприкінці 2023 року (передбачає ще одне підвищення на 25 б. п.). Ринки очікують підвищення ставки на 25 б. п. у травні (з ймовірністю близько 53%) та її зниження з липня
- **ЄЦБ** очікувано підвищив ставки на 50 б. п., хоча зазначив, що наразі неможливо визначити подальший шлях ставок через високу невизначеність. В умовах високої інфляції попри її сповільнення ринки очікують щонайменше на ще одне підвищення ставки на 50 б. п.
- Більшість **ЦБ країн ЕМ** зайняли вичікувальну позицію з метою зважування наслідків для внутрішньої економіки від активного підвищення ставок у попередні роки та аналізу глобальних ризиків

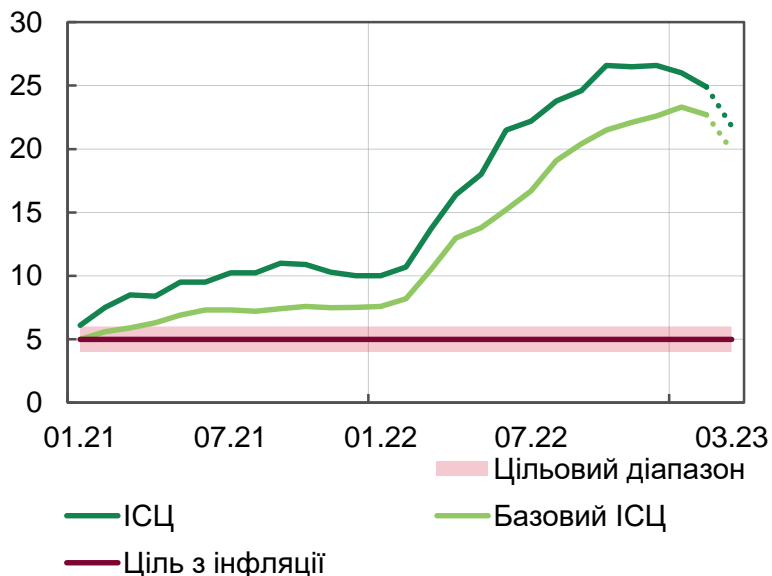

Україна: Інфляція

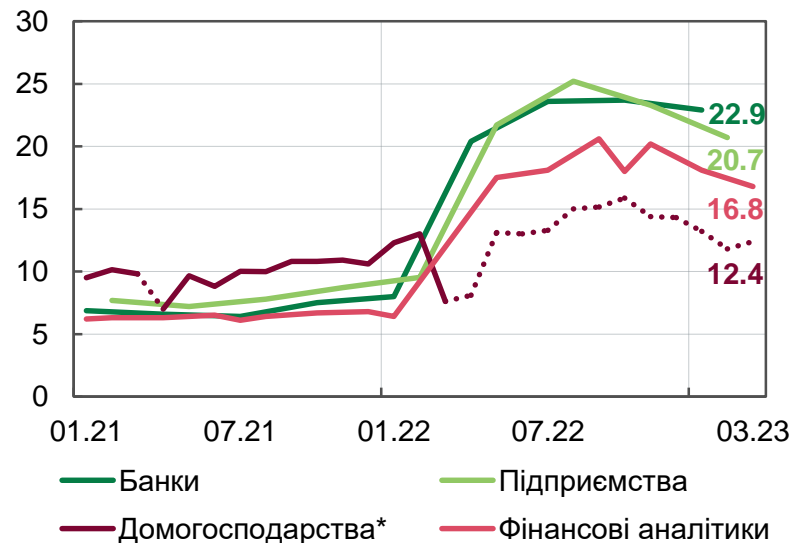
Споживча інфляція далі сповільнювалася швидшими темпами, ніж очікувалося

Інфляція* та інфляційна ціль, % р/р

* Березень – за даними наукасту.
Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Інфляційні очікування на наступні 12 місяців, %

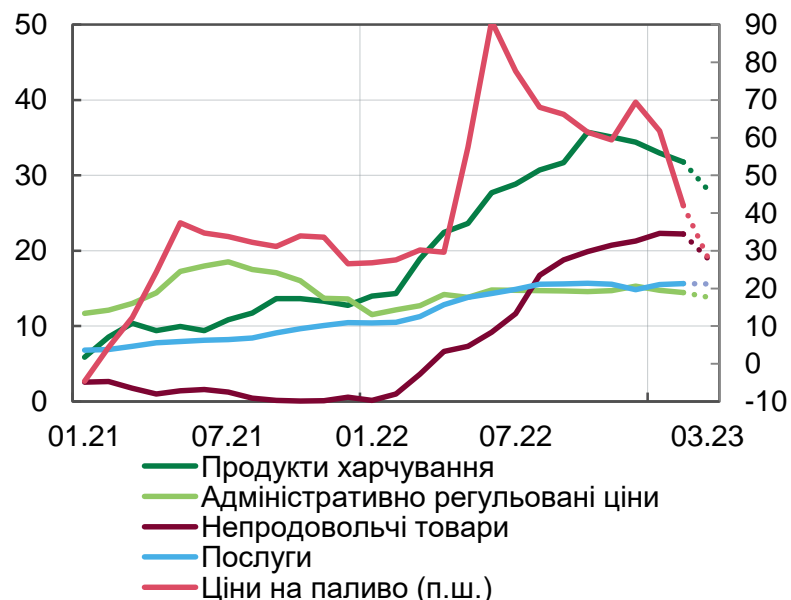

* Пунктирні лінії – зміна методу опитування на телефонне.
Джерело: НБУ, GfK Ukraine, Info Sapiens.

- Сповільнення відображало ефекти від значної пропозиції продовольства та пального, деокупації частини регіонів України, а також поліпшення ситуації в енергетиці
- Фундаментальний інфляційний тиск також послаблювався під впливом поліпшення інфляційних очікувань в умовах сприятливої ситуації на валютному ринку та все ще слабого споживчого попиту. Це нівелювало ефекти від високих витрат бізнесу, зокрема понесених раніше через дефіцит електроенергії
- За оцінками НБУ, у березні тривало сповільнення інфляції, що, крім зазначених чинників, також відображало ефекти бази порівняння минулого року

Інфляція в Україні знизилася завдяки зміцненню готівкового курсу, значній пропозиції продовольства, деокупації територій...

Окремі компоненти ІСЦ*, % р/р

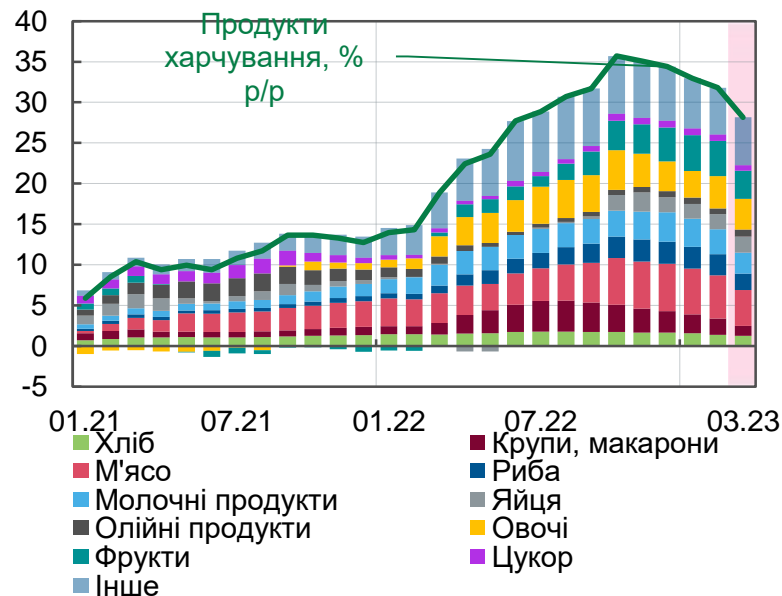

* Березень – за даними наукасту.

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

- Ціни на продукти харчування сповільнили зростання, що з-поміж іншого відображало послаблення тиску з боку витрат завдяки поліпшенню ситуації в енергетиці, достатній пропозиції сировини та пального. Зокрема сповільнилося зростання цін на крупи, борошно, олію та цукор, а також продукти їх переробки – завдяки достатнім для забезпечення внутрішніх потреб торішнім врожаюм зернових, олійних культур та цукрових буряків
- Вагомим чинником сповільнення продуктової інфляції також залишалися ефекти від деокупації частини Херсонщини
- Натомість у березні стрімко подорожчали деякі овочі, що, як і очікувалося, переважно відображало вичерпання тимчасових ефектів теплої зимової погоди в попередні місяці. Також високими залишалися темпи зростання цін на яйця

Внески у зміну цін на продукти харчування*, в. п.

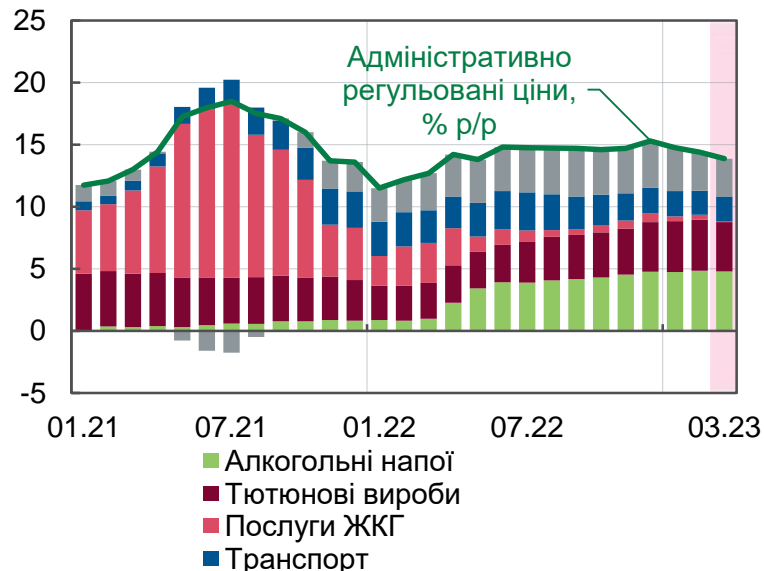
* Березень – за даними наукасту.

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

... значним запасам пального та фіксованим тарифам на послуги ЖКГ

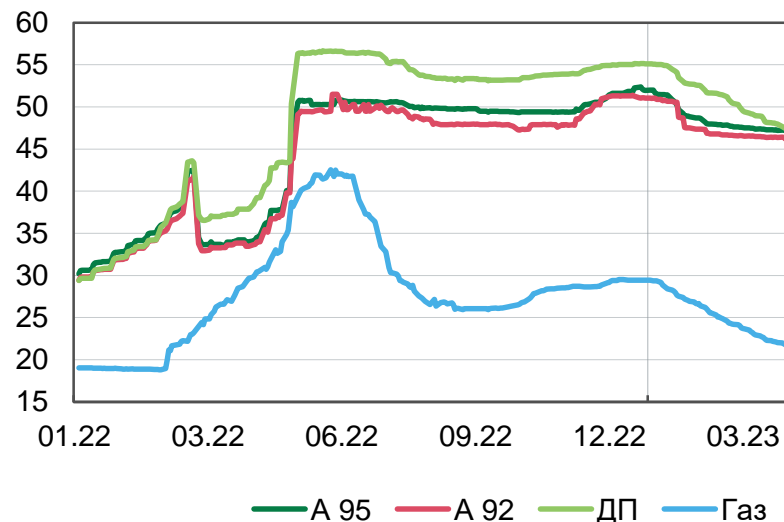
Внески у зміну адміністративно регульованих цін,

в. п.

* Березень – за даними наукасту.
Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Ціни на пальне, грн/л

Джерело: minfin.com.ua, розрахунки НБУ.

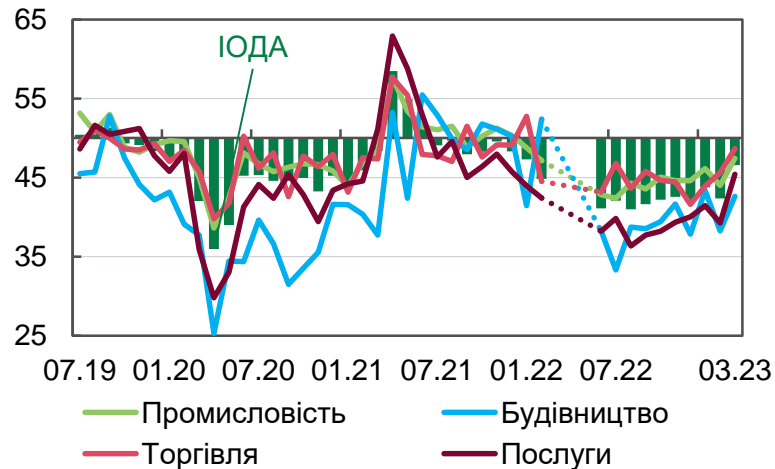
- Тривало сповільнення темпів зростання цін на пальне завдяки достатнім запасам та зниженню світових цін на нафту в річному вимірі
- Стабілізація цін на пальне сприяла зниженню темпів подорожчання транспортних послуг, а також послабленню тиску цієї компоненти на ІСЦ через вторинні ефекти
- Зростання адміністративно регульованої інфляції також стримував мораторій на підвищення тарифів на послуги ЖКГ для населення

Україна: Економічна активність

Поліпшення ситуації в енергетиці підтримало ділову активність, зокрема секторів послуг,...

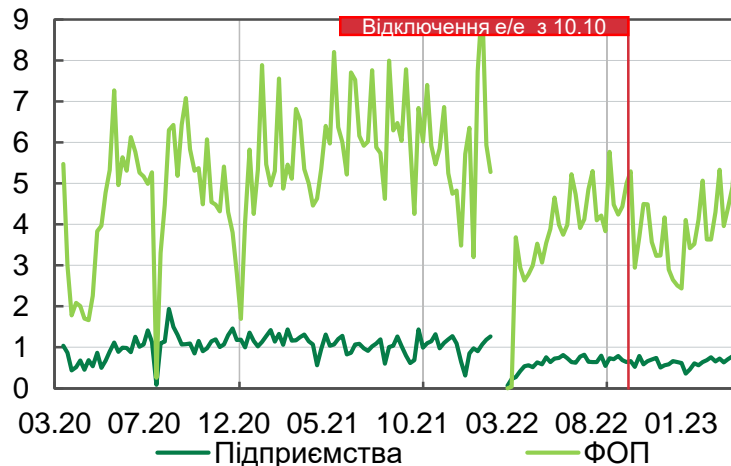
Індекс очікувань ділової активності (ІОДА)*, с/с, п.

Опитування не проводилося з березня до травня 2022 року.

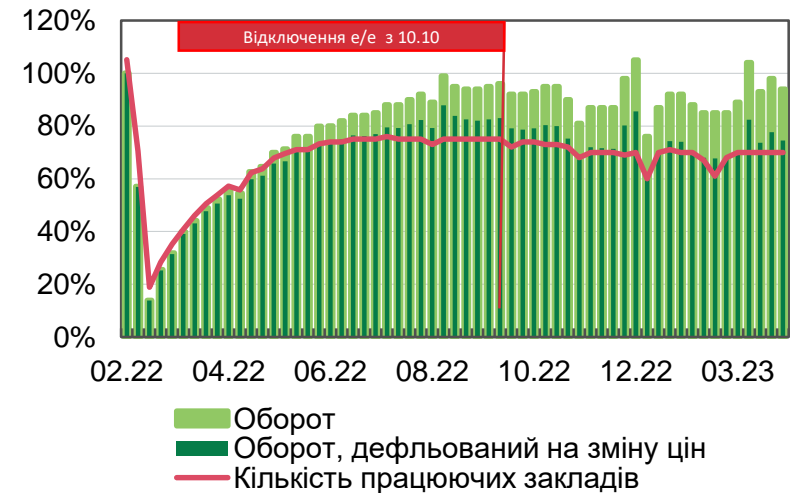
Джерело: НБУ.

Нові реєстрації підприємств та ФОП, тис.

Джерело: opendatabot.ua.

Показники роботи ресторанного бізнесу, %

Джерело: ДССУ, Poster, розрахунки НБУ.

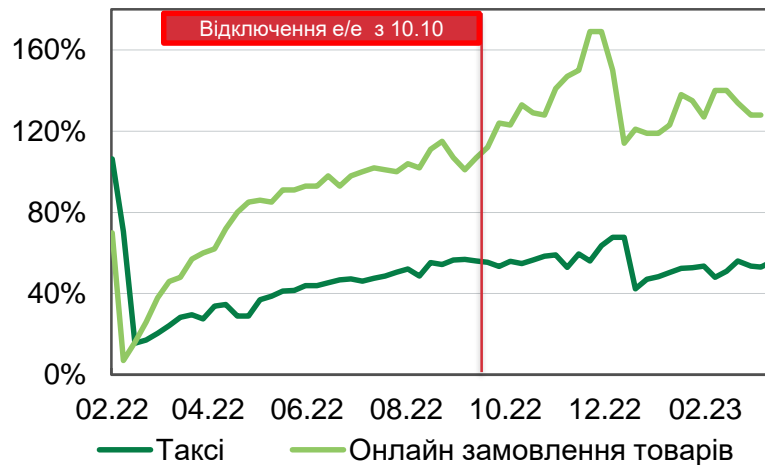
Кількість проданих залізничних квитків за тиждень, тис.

Джерело: Укрзалізниця

...роздрібної торгівлі...

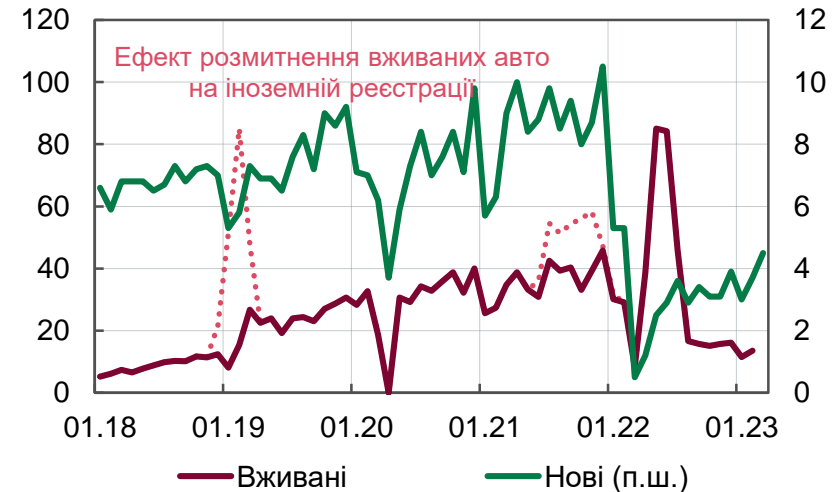
Кількість замовлень товарів і таксі, % до довоєнного рівня

Джерело: Opendatabot (служба таксі Бонд та сервіс Хорошоп).

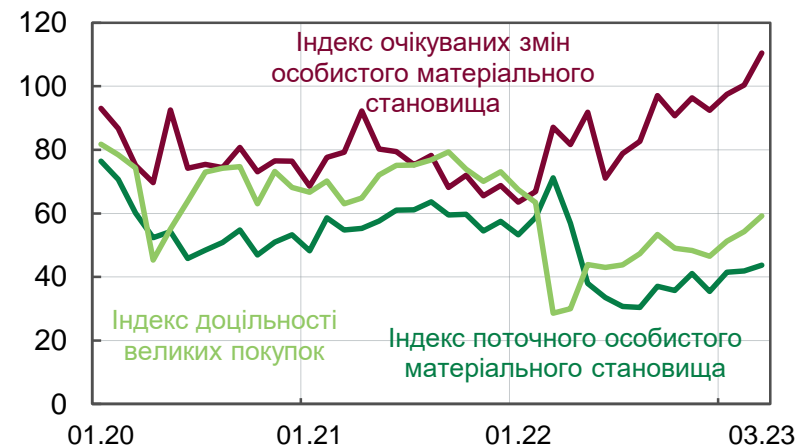
- У березні роздрібна торгівля поживалася на тлі зменшення дефіциту е/е та поліпшення споживчих настроїв
- На кінець лютого 95% торговельних мереж та магазинів відновили роботу, а скорочення комендантської години у березні дало змогу продовжити роботу ТРЦ, кафе та ресторанів
- У березні продажі легкових авто зросли на 21% порівняно з лютим
- Але споживчий попит усе ще залишається слабким

Перша реєстрація легкових автомобілів, тис. од.

Джерело: Укравтопром.

Компоненти індексу споживчих настроїв, п.

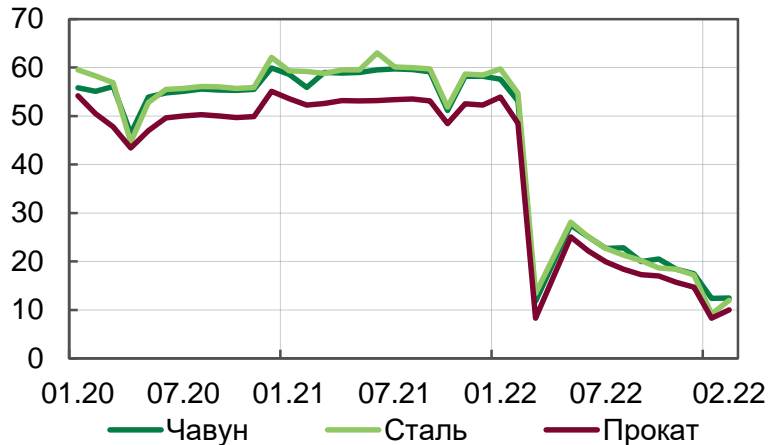

З березня 2023 року метод опитування змінено з віч-на-віч на телефонні інтерв'ю.

Джерело: Info Sapiens.

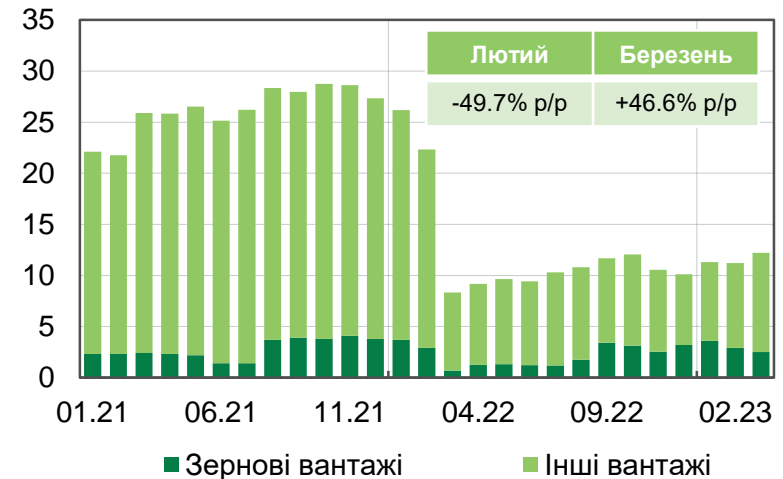
...промисловості та с/г

Середньодобове виробництво сталі, чавуну, прокату, тис. т

Джерело: Укрметалургпром.

Вантажні перевезення залізницею, млн. т

Джерело: ДССУ, Rail.insider, УЗ.

- На тлі зниження дефіциту е/е та поживавлення попиту:
  - низка металургійних підприємств збільшила завантаження потужностей, експорт напівфабрикатів і залізної руди. Це та запуск нових вугле- та газовидобувних потужностей підтримали добування
  - окремі виробники добрив завантажили виробничі потужності у лютому-березні до 50-80%, у тому числі з огляду на початок весняної посівної (стартувала в усіх областях)
  - збільшилося виробництво борошна. Підготовка до свят підтримала м'ясопереробку; натомість сезонно сповільнилася молочна переробка, а також виробництво олії
  - поліпшилася ситуація у тваринництві, що сповільнило спад у с/г
- Проведення посівної ускладнюють дефіцит кадрів, зростання витрат, а також потреба у швидкому обробітку ґрунту після кукурудзи й соняшнику (станом на 09.03.23 не зібрано 4% площ кукурудзи)
- Невизначеність щодо продовження роботи "зернового коридору" у березні стримувала залізничні перевезення зерна до морських портів, що було компенсовано зростанням залізничних, річкових та автомобільних перевезень с/г вантажів та залізної руди до західних кордонів

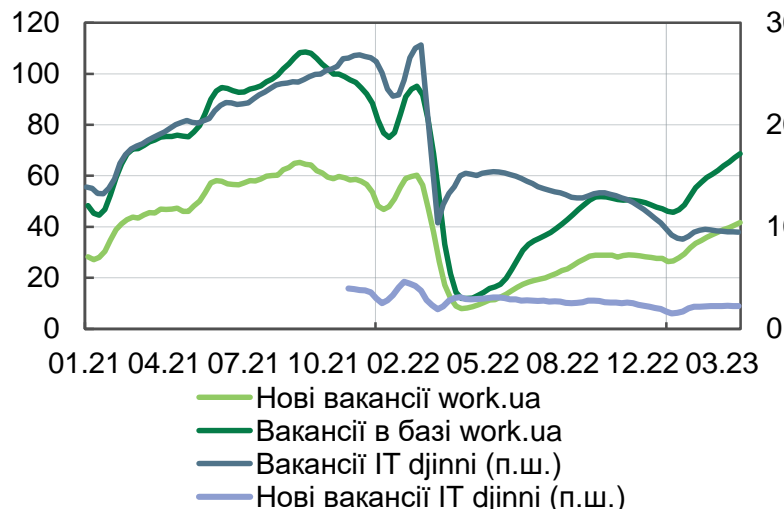

Україна: Ринок праці

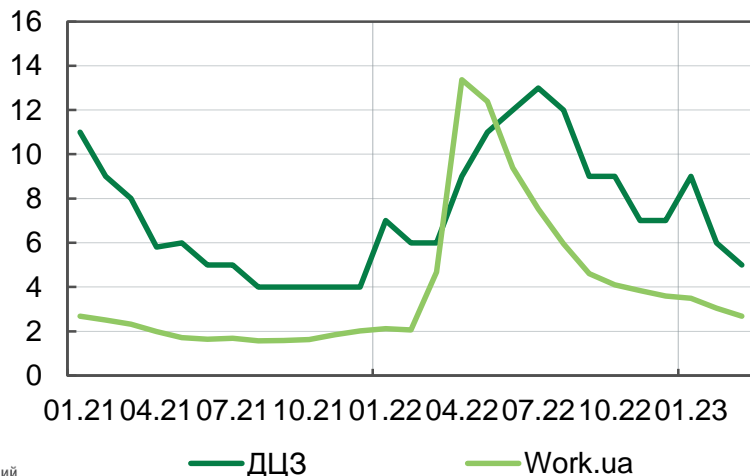
У березні тривало подальше поживавлення на ринку праці,...

Попит на робочу силу, чотиритижнева плинна

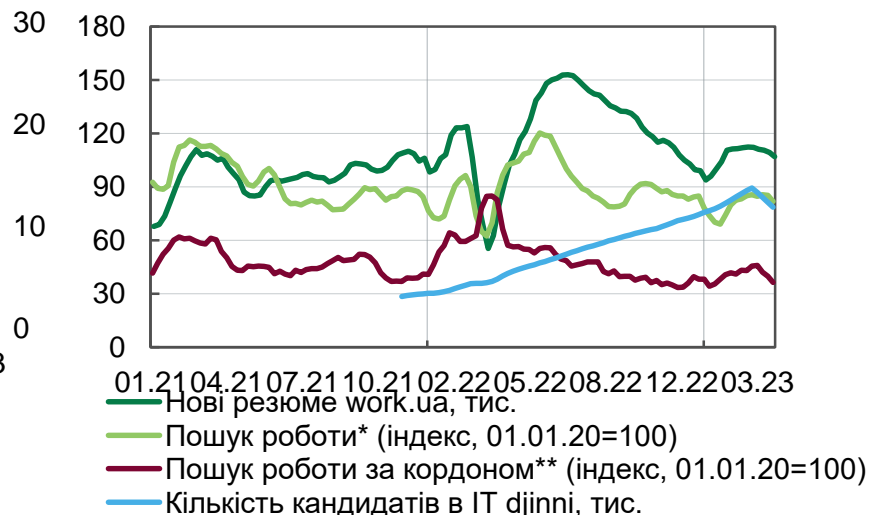
Джерело: work.ua, opendatabot, розрахунки НБУ.

Кількість претендентів на одну вакансію, осіб

Джерело: work.ua, ДЦЗ, розрахунки НБУ.

Пропозиція робочої сили, чотиритижнева плинна

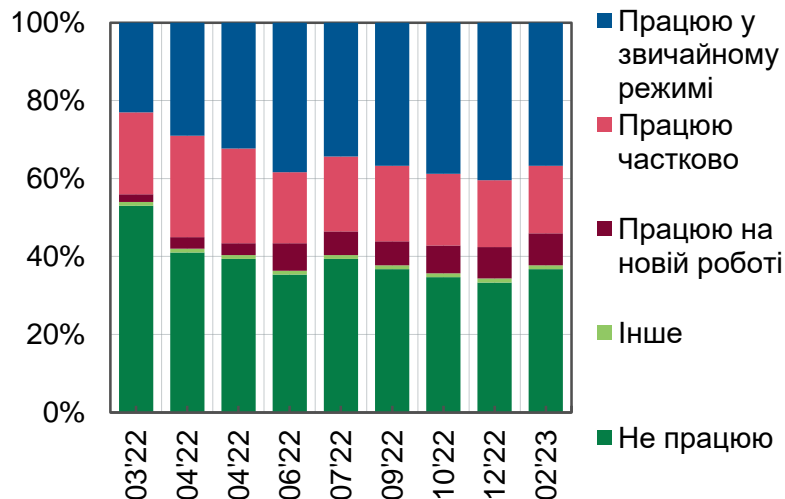

*Уключає запити про пошук роботи українською і російською мовами. ** Уключає запити про пошук роботи в Польщі, Чехії, Росії та Німеччині українською і російською мовами з території України. Джерело: work.ua, opendatabot, Google Trends, розрахунки НБУ.

- У березні зростання кількості резюме стабілізувалося, а кількість вакансій переважно і далі зростала
- У результаті кількість претендентів на одну вакансію помітно знизилася порівняно з 2022 роком, але усе ще залишається значно вищою за рівень до 24.02.2022

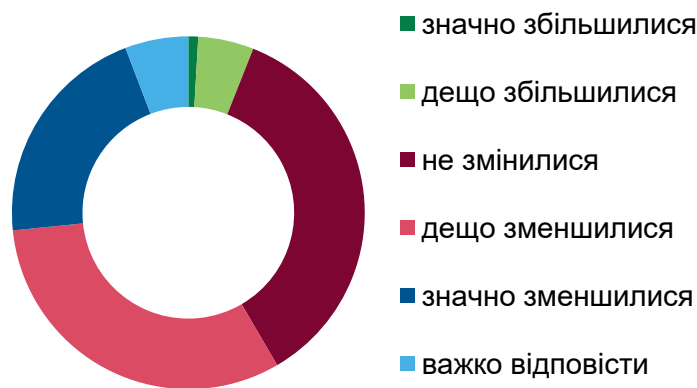
...проте значна частина українців досі не працює, що ускладнює фінансовий стан домогосподарств

Поточний статус тих, хто мав роботу до 24.02.2022, % відповідей

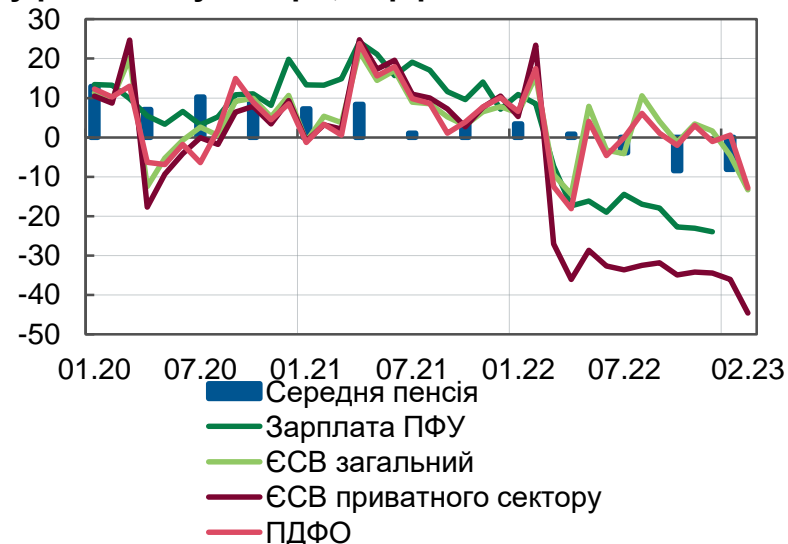
Джерело: Рейтинг.

Ваші доходи після 24.02.2022, % відповідей

Джерело: Центр Разумкова (лютий-березень 2023 року).

Непрямі показники для оцінки доходів населення у реальному вимірі*, % р/р

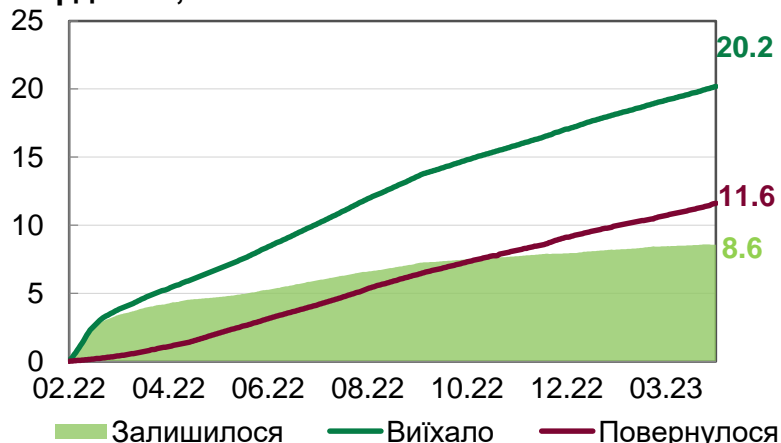
* Дефльовано на ІСЦ.

Джерело: ПФУ, ДССУ, ДКСУ, розрахунки НБУ.

- [За опитуванням групи "Рейтинг"](#), частка тих, хто втратив роботу і досі не знайшов нової, майже незмінна (36%). Складніше знайти роботу ВПО – не працює 51%
- [За опитуванням Центру Разумкова](#), у більшості (53%) за рік доходи зменшилися, зросли лише у 6%. Найбільше постраждали старші люди, мешканці територій бойових дій та ВПО. Основне джерело доходів – оплата праці (40% від постійної роботи, 8% від тимчасової, 3% від власного бізнесу)
- На початку року доходи ДГ залишалися стриманими (зокрема через перегляд підходів до виплат військовим), що лише частково компенсувалось індексацією пенсій¹⁸

Кількість мігрантів за кордоном поступово зростає, підвищується їхня адаптація

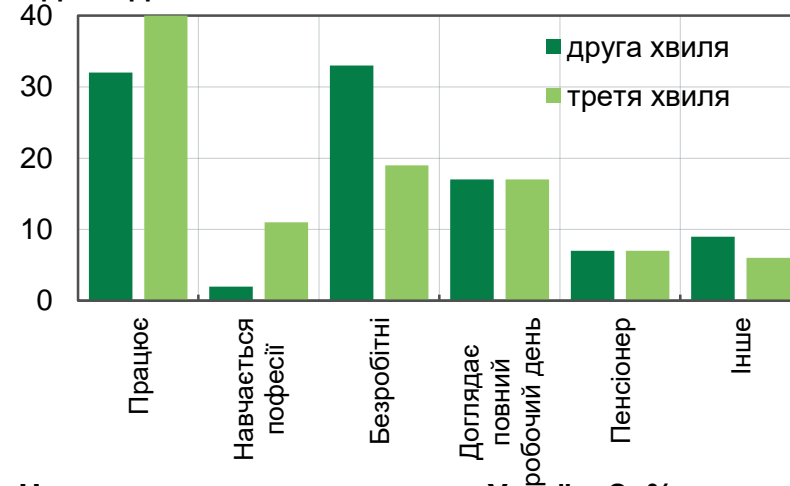
Кількість громадян, що залишаються за кордоном, млн осіб

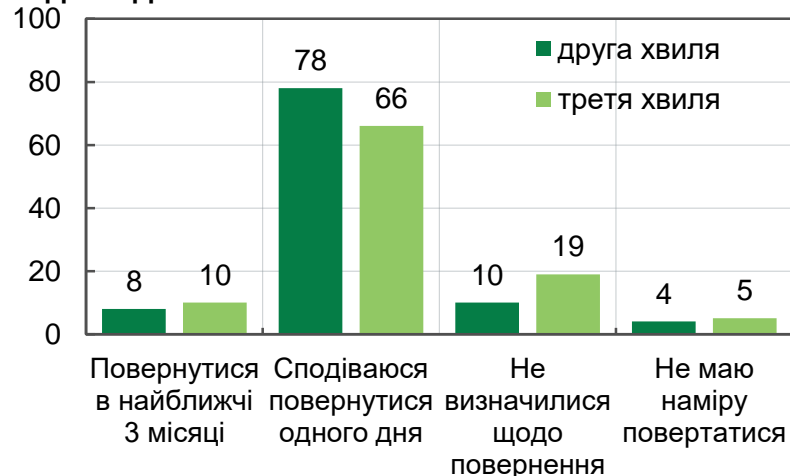
Джерело: [UNHCR](#).

- За даними ООН, станом на 04.04.2023 статус тимчасового захисту в ЄС мають 5 млн українців
- Мігранти за кордоном адаптуються: за опитуванням ООН, збільшилася частка тих, хто працює або навчається професії, а частка безробітних і тих, хто отримує соцдопомогу, зменшилася
- Більшість українців (76%) планує повернутися, проте зростає частка тих, хто не визначився щодо повернення. Основні причини неповернення: проблеми з безпекою/окупація територій (48%) та дефіцит роботи в Україні (31%)

Зміни у економічній активності мігрантів, % відповідей*

Чи плануєте повернутися до України?, % відповідей*

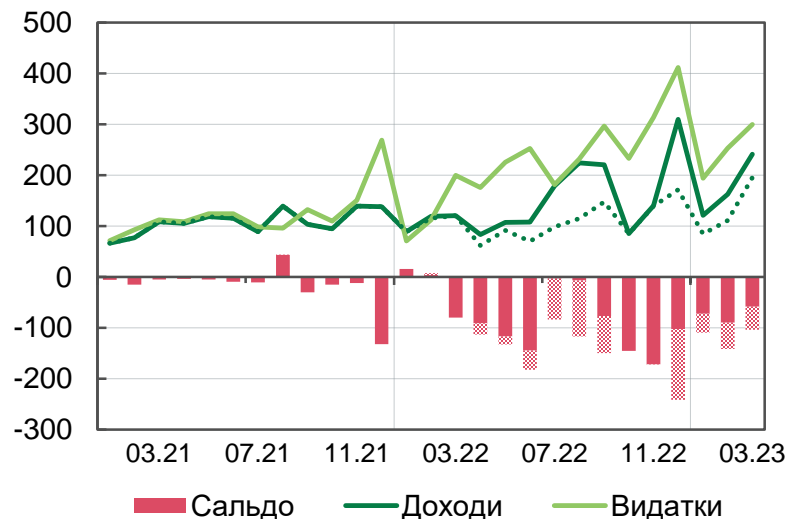
*Серед тих, хто брав участь в обох хвилях опитування. Друга хвиля – вересень 2022, третя хвиля – січень 2023. 19
Джерело: UNHCR.

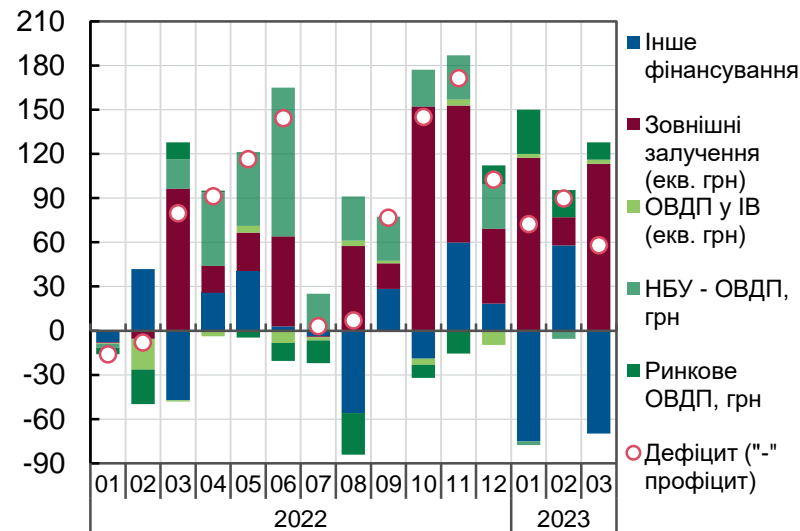
Україна: Фіскальний сектор

У березні дефіцит істотно знизився завдяки поліпшенню податкових надходжень

Основні показники державного бюджету* (помісячно), млрд грн

Фінансування** дефіциту державного бюджету, млрд грн

* Пунктиром та візерунковою заливкою відображено відповідні показники без урахування грантів. Сальдо з урахуванням кредитування. ** Чисті залучення. Інше фінансування – активні операції (зокрема включає зміну обсягів бюджетних коштів) та приватизація.

Березень – оперативні дані із сайту МФУ та на їх основі розрахунки. Джерело: ДКСУ, МФУ, розрахунки НБУ.

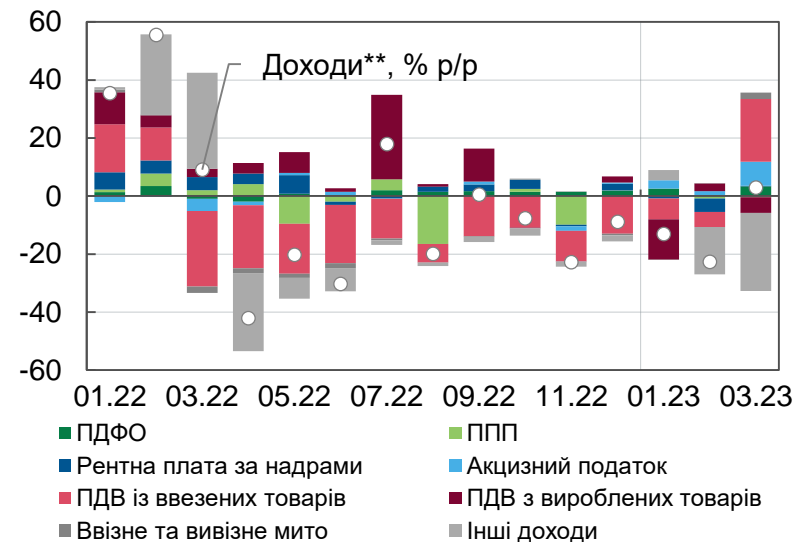
- У березні дефіцит державного бюджету зменшився до 104 млрд грн (без урахування грантів у доходах), хоча з початку року від'ємне сальдо залишилося значним – понад 354 млрд грн без урахування грантів у доходах ([220.3](#) млрд грн з урахуванням грантів)
- Бюджетні потреби в I кварталі 2023 року профінансовано за рахунок:
  - міжнародної допомоги: 11 млрд дол. США (грантів – 3.7 млрд дол. США та кредитні кошти – 7.3 млрд дол. США);
  - внутрішніх запозичень (137.7 млрд грн), які активізувалися, ураховуючи заходи НБУ з включення бенчмарк-ОВДП для виконання нормативів обов'язкових резервів

У березні кращі податкові надходження зумовлені у тому числі економічними факторами

Доходи* загального фонду державного бюджету, млрд грн

Внески в річну зміну доходів** загального фонду державного бюджету, в. п

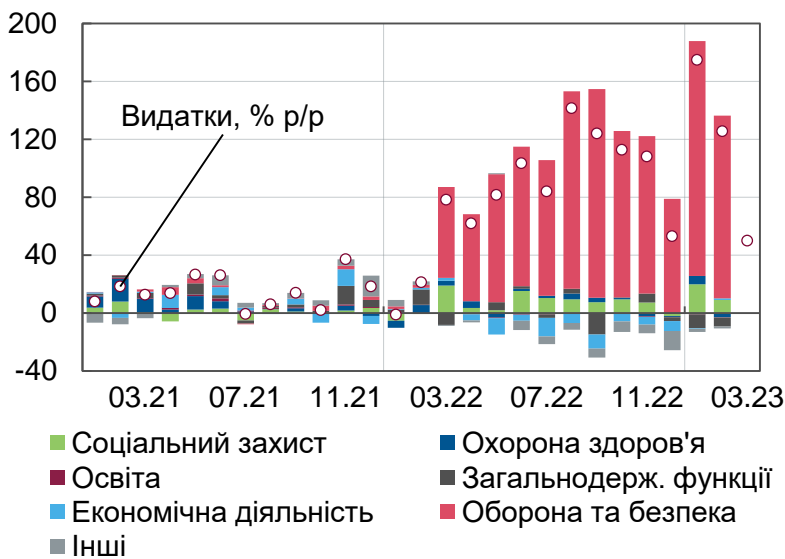

*Березень – оперативні дані із сайту МФУ та на їх основі розрахунки. **Доходи без урахування грантових коштів. Джерело: ДКСУ, МФУ, розрахунки НБУ.

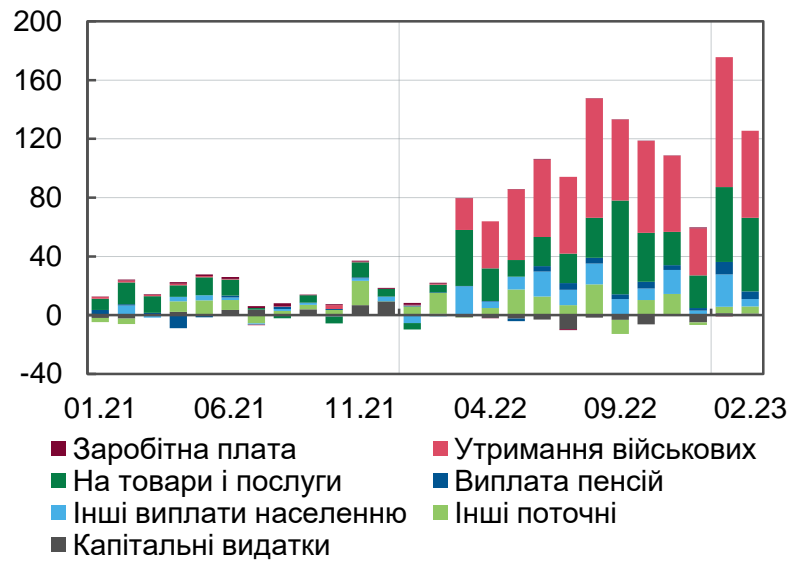
- Доходи (без урахування грантів) у березні незначно перевищили минулорічні, передусім за рахунок податкових надходжень. Зростання останніх у річному вимірі значною мірою зумовлено низькою базою порівняння, дією інфляційно-курсних чинників, поступовим пожвавленням економічної активності цього року, а також посиленням адміністрування податків
- Також податкові надходження були підтримані значними виплатами військовослужбовцям (позначається на динаміці ПДФО, інших податках зі споживання)
- В умовах повномасштабної війни вагомим джерелом доходів, як і у 2022 році, були грантові кошти, які зумовили зростання доходів загального фонду на понад 34% р/р у січні – березні

Видатки надалі зростали високими темпами, незважаючи на збільшення бази порівняння

Внески в річну зміну видатків* державного бюджету, в. п. (функціональна класифікація)

Внески в річну зміну видатків державного бюджету, в. п. (економічна класифікація)

* Березень – оперативні дані із сайту МФУ та на їх основі розрахунки.

Джерело: ДКСУ, МФУ, розрахунки НБУ.

- Видатки очікувано залишилися високими, ураховуючи їх стрімке збільшення на воєнні та соціальні потреби у березні 2022 року. Сфера оборони і безпеки (передусім витрати на грошові виплати військовим і підтримку Збройних Сил України) та соціальні програми були пріоритетними видатковими напрямками
- На початку року збільшено капітальні видатки, зокрема через необхідність відновлення інфраструктури. Також поліпшено фінансування дорожнього господарства

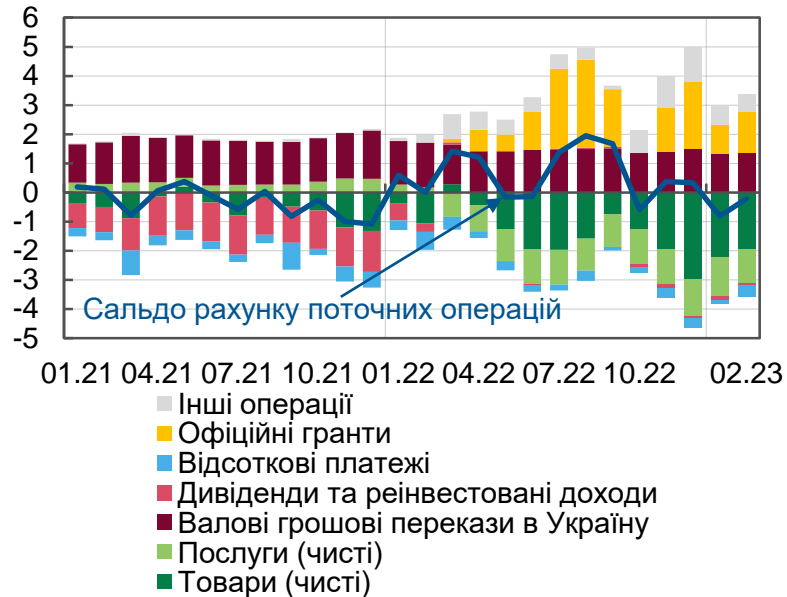

Україна: Платіжний баланс

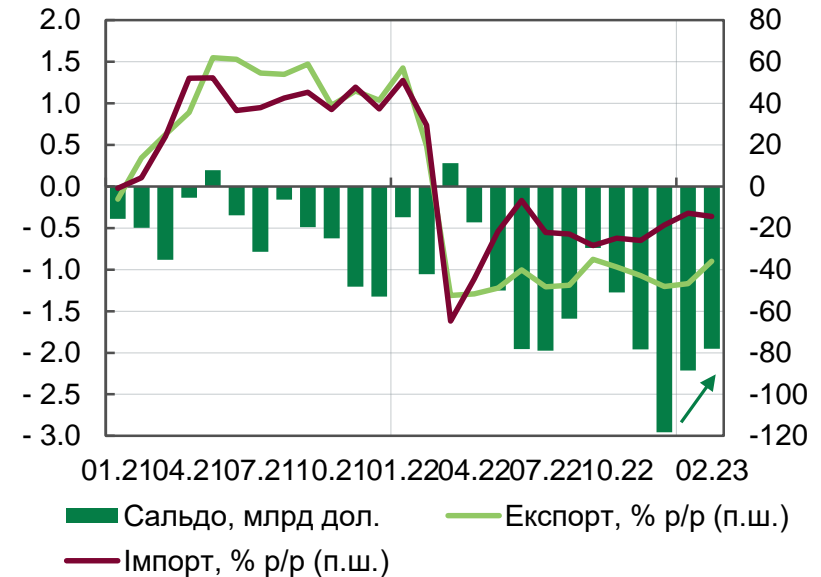
У лютому дефіцит поточного рахунку звужився завдяки меншим закупівлям енергоносіїв та більшим обсягам грантів

Сальдо рахунку поточних операцій, млрд дол.

Джерело: розрахунки НБУ.

Торгівля товарами

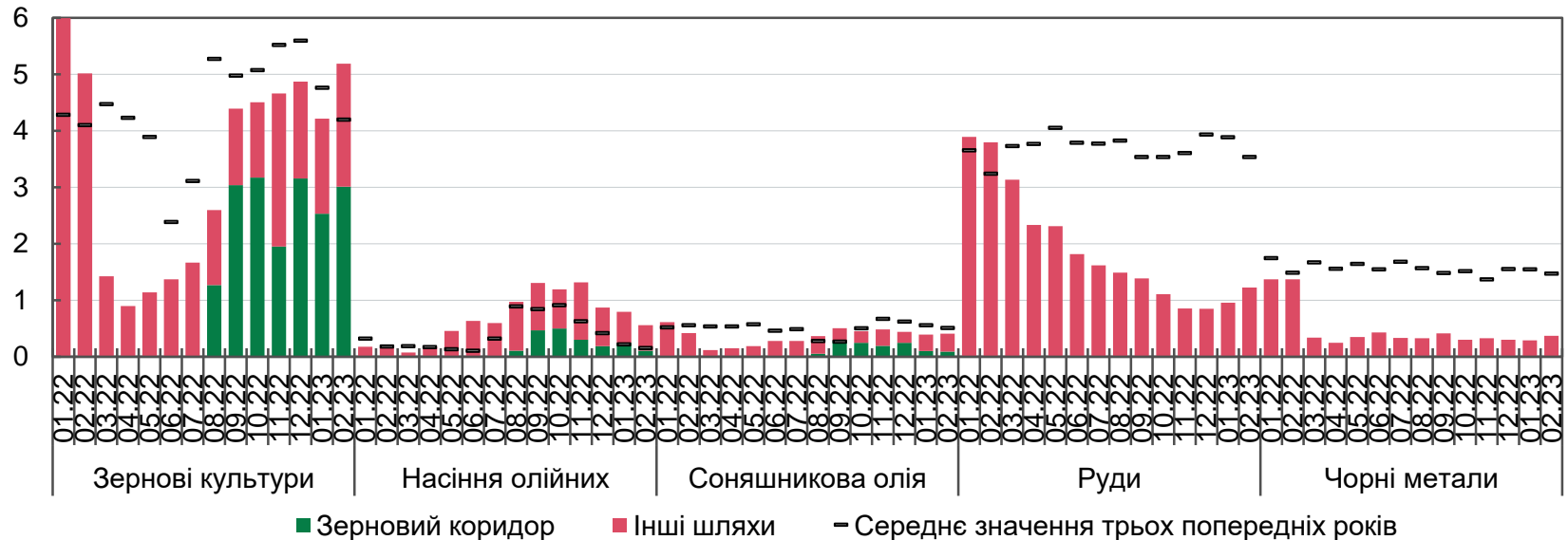

Джерело: розрахунки НБУ.

- У лютому падіння експорту товарів сповільнилося (до 35.9% р/р) завдяки нарощуванню поставок зернових культур, водночас скорочення закупівель енергоносіїв зумовило поглиблення падіння імпорту товарів (до 14.5% р/р). У результаті дефіцит торгівлі товарами звужувався другий місяць поспіль, хоча його обсяги все ще залишалися суттєвими
- Вагомим чинником звуження дефіциту поточного рахунку (до 0.2 млрд дол.) також було збільшення надходжень міжнародних грантів порівняно з січнем (1.4 млрд дол. та 1 млрд дол. відповідно)

Поставки зернових культур у лютому перевищили довоєнний рівень та сповільнили падіння експорту товарів

Експорт основних товарів, млн т

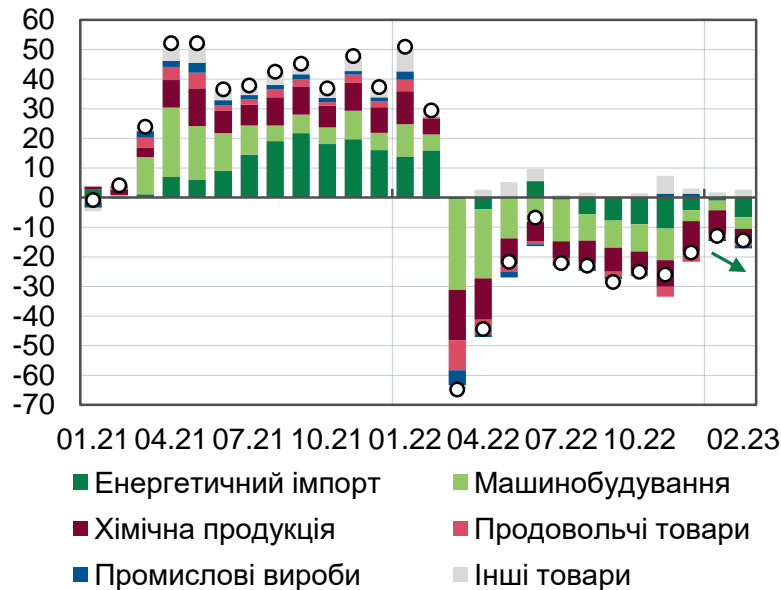

Джерело: ДМСУ, Black Sea Grain Initiative JCC, розрахунки НБУ.

- У лютому поставки зернових культур сягнули найбільшого значення з початку повномасштабної війни. Активізувалися відвантаження "зерновим коридором" на тлі невизначеності щодо його подальшої роботи. Також збільшилися поставки іншими шляхами завдяки зростанню їх пропускнуєї спроможності на тлі як підвищення рівня води в Дунаї, так і активного поглиблення його дна в попередні місяці
- Поліпшення ситуації з енергопостачанням та поступове розширення попиту з боку європейських металургів сприяло збільшенню поставок продукції ГМК порівняно з попередніми місяцями
- Ліпшій динаміці експорту товарів також сприяло зниження бази порівняння внаслідок початку повномасштабної війни наприкінці лютого минулого року

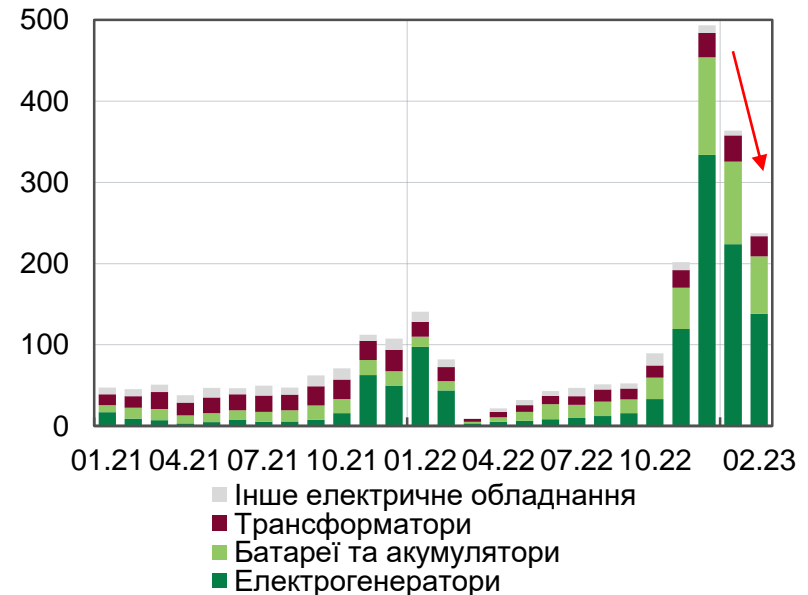
Падіння імпорту поглибилося на тлі поліпшення ситуації в енергетиці

Внески в річну зміну імпорту товарів, в.п.

Джерело: розрахунки НБУ.

Імпорт обладнання для забезпечення енергоавтономності, млн дол.

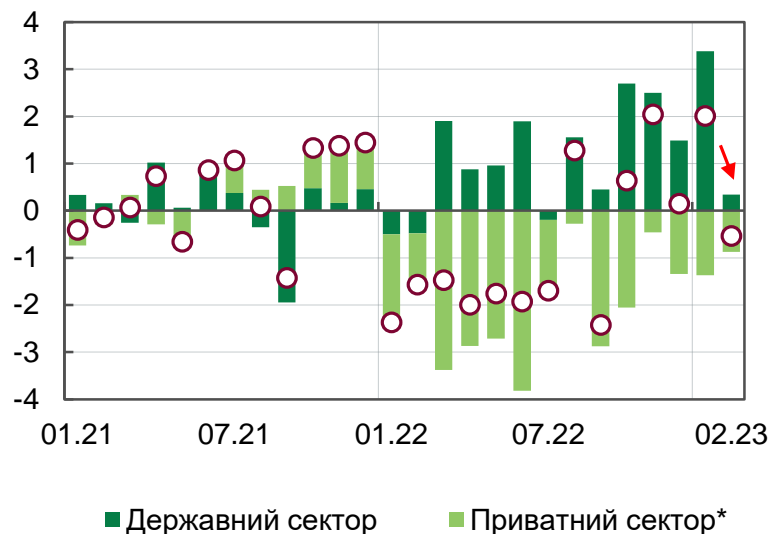

Джерело: ДМСУ.

- Оперативне усунення руйнувань енергосистеми та тепліша погода сприяли зменшенню дефіциту електроенергії та імпорту товарів, необхідних для пом'якшення його наслідків
- Так, закупівлі нафтопродуктів продовжували скорочуватися на тлі значних їх запасів, а нижча потреба з боку генерації електроенергії була одним із факторів зменшення імпорту природного газу. Імпорт обладнання для забезпечення енергоавтономності надалі скорочувався через насичення внутрішнього попиту протягом попередніх місяців
- Водночас зміна структури посівів у бік збільшення частки сої та соняшника призвела до активізації закупівель аграріями добрив, засобів захисту рослин та сільськогосподарської техніки, що стримувало падіння імпорту

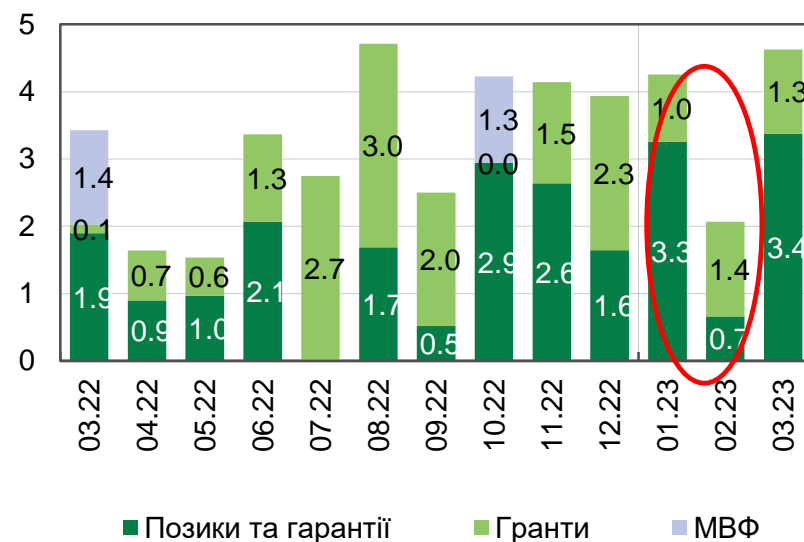
Тимчасове зменшення обсягів зовнішньої допомоги зумовило чистий відплив капіталу...

Фінансовий рахунок: чисті зовнішні зобов'язання, млрд дол.

* Включно із помилками та упушеннями
Джерело: НБУ.

Міжнародна фінансова допомога з початку повномасштабної війни, млрд дол.

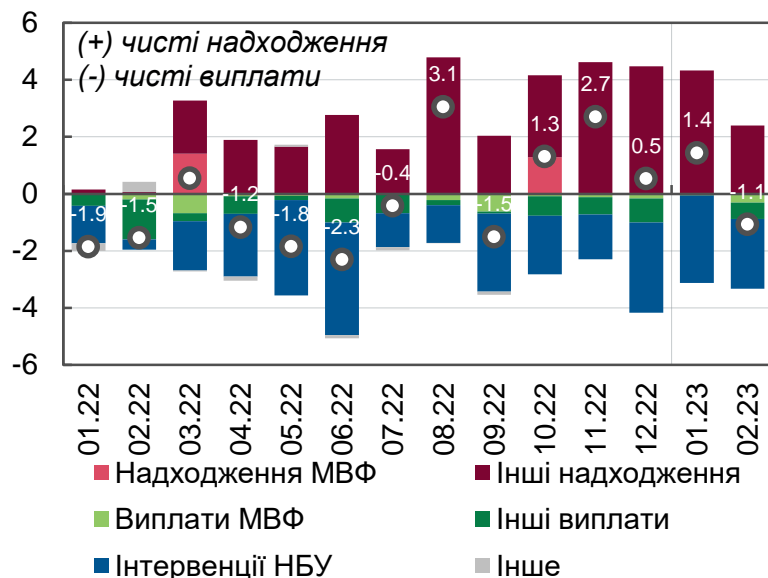

Джерело: дані з відкритих джерел, Мінфін, НБУ.

- Приплив капіталу за державним сектором і надалі визначається фінансовою допомогою від міжнародних партнерів. Однак у лютому обсяги отриманих кредитів тимчасово знизилися
- Це, попри скорочення відпливу капіталу з приватного сектору на тлі збільшення заборгованості за торговими кредитами, сформувало чистий відплив капіталу за фінансовим рахунком загалом

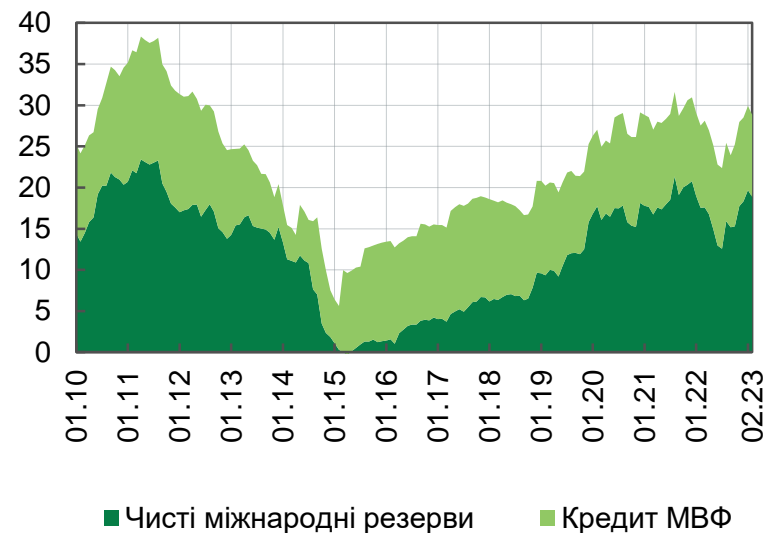
... та зниження резервів. Проте останні відновили зростання в березні

Зміна резервів, млрд дол.

Джерело: НБУ.

Міжнародні резерви, млрд дол.

Джерело: НБУ.

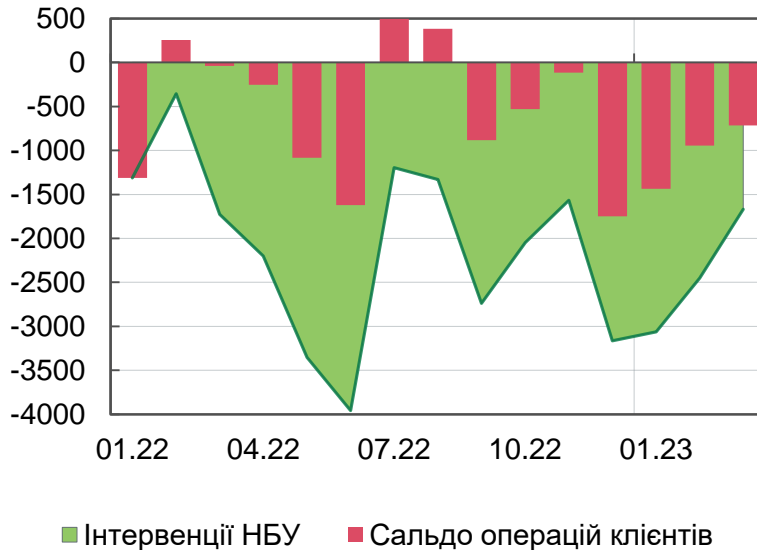
- Через менші обсяги отриманого фінансування від міжнародних партнерів у лютому резерви знизилися до 28.9 млрд дол. станом на кінець лютого. Проте, зважаючи на значні суми допомоги в березні та скорочення валютних інтервенцій НБУ, валові резерви зростають за результатами місяця
- 3 I квартал 2023 року Україна отримала майже 11 млрд дол. зовнішньої фінансової допомоги (разом у вигляді грантів і позик)

Україна: Монетарний сектор

Ситуація на валютному ринку поліпшується, інтервенції НБУ – зменшуються

Сальдо операцій із купівлі та продажу безготівкової та готівкової іноземної валюти клієнтами банків*, млн дол. США

*Оперативні дані.
Джерело: НБУ.

- Інтервенції з продажу валюти НБУ помітно зменшилися. Переважно цьому сприяли поліпшення очікувань в умовах кращої ситуації в енергетичному секторі та відсутності емісійного фінансування дефіциту бюджету, а також звуження дефіциту торгівлі
- Надалі звузився спред між готівковим та офіційним курсом. Цьому сприяли калібрування валютних обмежень, створення альтернативних інструментів для захисту заощаджень від курсових коливань та заходи НБУ з підвищення привабливості гривневих заощаджень
- Звуження спреду усуває ринкові викривлення та збільшує надходження валюти офіційними каналами

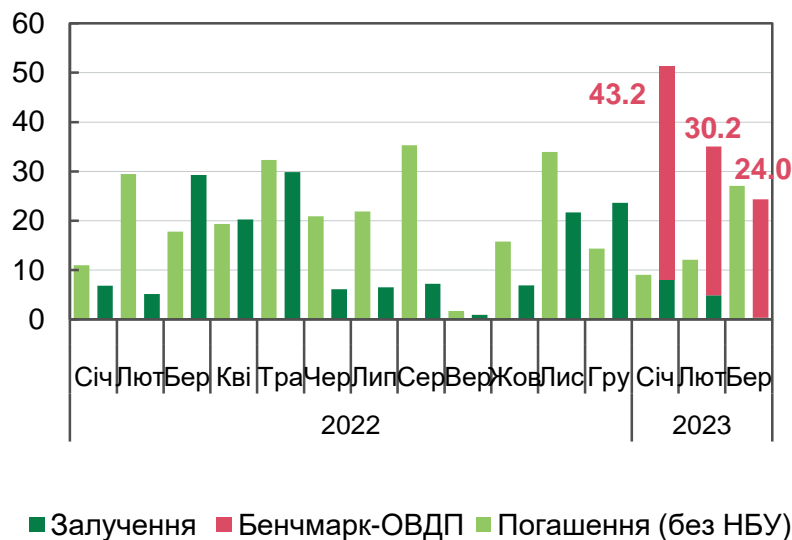
Курси гривні до долара США

Джерело: НБУ, відкриті джерела.

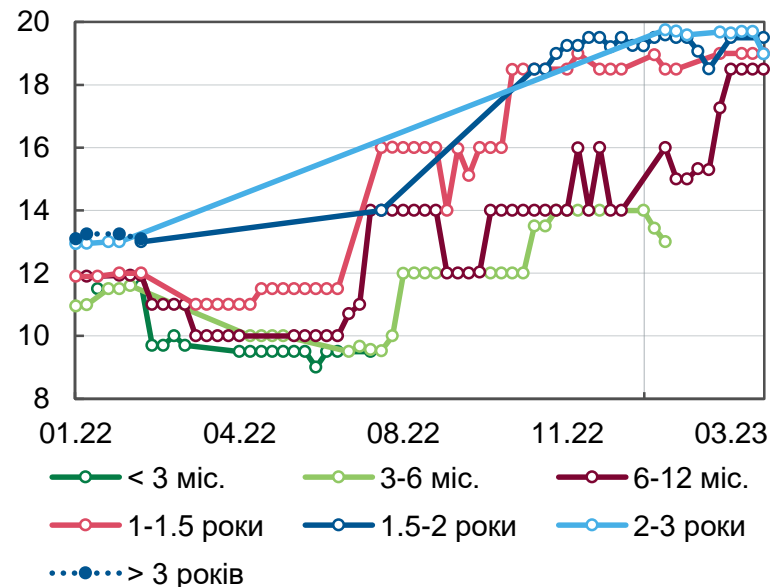
На первинному ринку державних запозичень продовжують домінувати бенчмарк-ОВДП. Дохідність ОВДП помірно зросла

Розміщення* та погашення гривневих ОВДП, млрд грн

* Не включають ОВДП, випущені у грудні для докапіталізації "Укрфінжитла".
Джерело: НБУ.

Дохідність гривневих ОВДП на первинному ринку в розрізі аукціонів, %

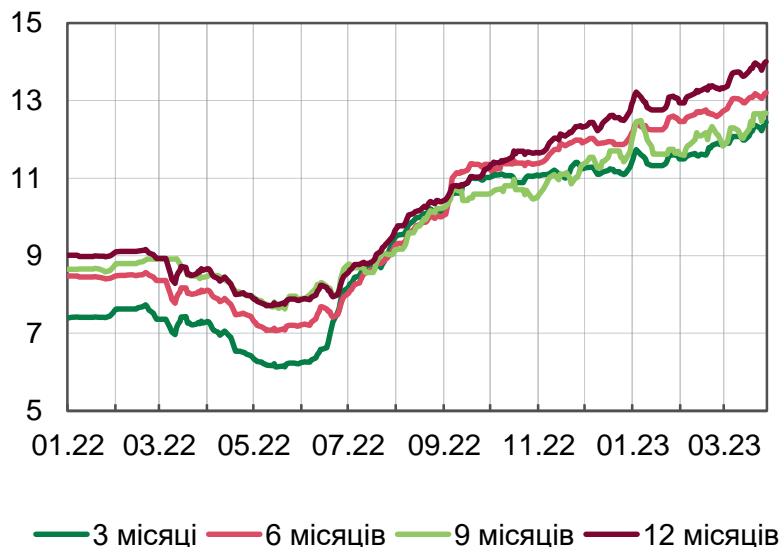
Джерело: НБУ.

- На бенчмарк-ОВДП у січні припадало 84.1% загального обсягу розміщень, у лютому – 86.1%, у березні – 98.6% (з початку року – 87.9%)

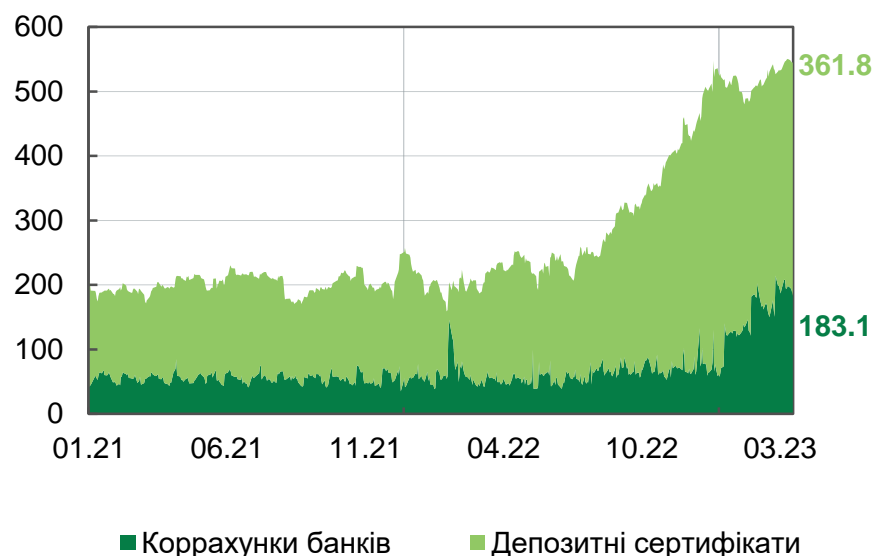
Висока облікова ставка та підвищення вимог до обов'язкових резервів банків сприяють посиленню монетарної трансмісії

Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб*, %

* 5-денна ковзна середня.
Джерело: Thomson Reuters.

Ліквідність банківської системи, млрд грн

Джерело: НБУ.

- Попри високу ліквідність банківської системи депозитні ставки повільно підвищуються завдяки заходам НБУ
- Посилення нормативів обов'язкових резервів, [анонсоване](#) удосконалення підходів до розрахунку, та [зміни в операційному дизайні монетарної політики](#) додатково спонукатимуть банки активніше конкурувати за строкові вклади